

YARATICI ÜRÜNLERİMİZ NASIL KORUNUYOR?

Telif hakları kendi emeğimiz ile oluşturduğumuz ürünler için sahip olduğumuz haklardır. Kullanma, paylaşma ve değiştirme gibi izinleri kapsar. Eserlerimizin izin verildiği kadar kullanımını sağlar. Eser sahibinin haklarını korur.

Başkalarına ait ürünleri çoğaltmak, satmak yasaktır. Bu tür ürünleri barkod gibi koruma araçları orijinal yapar. Barkodu olmayan ürün sahtedir. Ürünü üreten kişiye hiç bir dönüşü yoktur. Mesela kopya satılan kitapların yazara ve yayın evine bir katkısı yoktur. Bu durum ürün ortaya koyma isteğini azaltır, yeni ürünlerin ortaya konmasını engeller. Sanatı ve sanatçıyı olumsuz etkiler.

Sahibinden izin almadan çoğaltılan dağıtılan ürünlere **“korsan”** ürünler denir. Bu durum yasal olmayan bir durumdur, fakat çok sık rastlanır. Korsan ürün satmak ve dağıtmak suçtur.

Daha önce bu tür ürünleri farkında olmadan kullanmış olabiliriz. Özellikle filmleri, kitapları, müzik albümlerini çoğaltmak kolaydır. Bu tür ürünlerin bandrolsüz olanlarını kullanmak korsan ürün kullanmak demektir.

Bazı durumlarda eğitim amaçlı olarak, ticari amaçlı kullanılmadığı takdirde adil kullanım sınırları içinde film izlenebilmektedir. Kültür Bakanlığı telif hakları konusunda çeşitli çalışmalar yürütmektedir. Bu çalışmalar doğrultusunda Telif Hakları ile ilgili gerekli şikayetler yapılabilmektedir.

ESERLERİ DOĞRU KULLANMAK

- Eserin kime ait olduğuna bakmalısın.
- Eseri sahibinin izin verdiği şekilde kullanmalısın.
- Eseri kullanmak için en azından e-posta ile eserin sahibine ulaşım izin almalısın.
- Eseri kullandığında sahibine atıf yapmalısın.
- Eğer gerekli ise eserin kullanım bedelini ödemelisin

Atıf yapmak, bir eseri ya da eserin bir bölümünü kullanırken eser sahibini ve eserin yer aldığı ortamı bildirmektir.

ADİL KULLANIM

Eserin izin alınmadan kullanılabilceği durumları adil kullanım belirler.

- Eserin belirli bir bölümünü kullanmak,
- Eseri eğitim amaçlı kullanmak,
- Eseri ticari amaç dışında kullanmak adil kullanım kapsamında olabilir.

AÇIK ERİŞİM

Ücretsiz ve açık erişim herkesin her yerde ve her zaman bilgiye erişmesini mümkün kılar. Kullanıcılar materyaller üzerinde değişiklik yapabilir ya da farklı materyalleri birleştirerek kullanabilirler.

YARATICI BİRLİKTELİK (CREATIVE COMMONS)

Eserlerin sahiplerinin izin verdiği şekilde kullanılacak bir lisans türüdür. Yaratıcı birliktelik sembolünün (CC) olduğu eserler telif hakları çerçevesinde kopyalanabilir.

Açık erişim felsefesi doğrultusunda Yaratıcı birliktelik fikri eser sahiplerinin haklarına sahip çıkarak onları izin verdiği ölçüde birlikte çalışmayı, paylaştıkça çoğalan yaratıcı süreçleri destekler, eser sahibinin haklarını korur.

Lisans Türleri

*ÜCRETSİZ YAZILIM(Freeware): Ücretsiz kullanılır.

*LİSANSLI YAZILIM :Ücret ödenerek kullanılır.

*GELİŞTİRME ASAMASI (BETA)

*GEÇİCİ KULLANIM (TRIAL) : Belirli süre ücretsiz.

*DEMO YAZILIM: Ücretli bir yazılımın özelliklerini görmeniz için bazı özelliklerinin kullanılacağı veya denenebileceği yazılım.

LİSANS TÜRLERİ

ÜCRETSİZ YAZILIM (Freeware)

Sizin için güzel bir yazılım yapmaya çalıştım. Ücretsiz istediğiniz gibi kullanın.

LİSANSLI YAZILIM

Önemli olduğumu düşündüğüm yazılımımı belirli bir ücret karşılığında kullanabilirsiniz.

GELİŞTİRME AŞAMASI (BETA)

Bir yazılım geliştiriyorum, yazılımımı deneyip bana fikir vermek ister misiniz?

GEÇİCİ KULLANIM (TRIAL)

Yazılımım ücretli bir yazılım. İsterseniz 15 gün deneyin, memnun kalırsanız satın alın.

DEMO YAZILIM

Yazılımım ücretli bir yazılım. Ama bazı özelliklerini kullanabileceğiniz kısıtlı bir sürümünü ücretsiz kullanabilirsiniz.

KISITLI YAZILIM (SHAREWARE)

YARATICI BİRLİKTELİK

© Her hakkı saklıdır.

Ⓜ Kamu malıdır. Telif süresi bittiği için telif hakkı olmadan kullanabilirsin.

cc Bazı hakları saklıdır.

0 Hiçbir hakkı saklı değil. Serbestçe kullanabilirsin.

👤 Sahibine atıf yapmalısın.

🔄 Aynı lisans türü ile lisanslarsan değiştirip, kopyalayıp kullanabilirsin.

🚫 Eseri ticari amaçla kullanamazsın.

⚖ Eseri türetemezsin.

Google'da kullanım haklarına göre arama yapabileceğini biliyor muydun?

